

Allmänna skydds- och hanteringsinstruktioner

PM – 2024-05-14

Innehåll

1	Inledning.....	2
2	Generella rutiner vid fältarbete	2
2.1	Rutin	2
3	Ofta förekommande moment/risker	2
4	Arbete på hög höjd (>2m)	4
4.1	Rutiner.....	4
4.2	Klättring.....	5
5	Asbestdammsugare.....	5
5.1	Rutiner.....	6
6	Farliga ämnen i byggnadsmaterial	7
6.1	Rutin	7
7	Farliga ämnen/skadliga föremål i mark.....	7
7.1	Rutin	7
8	Slagbormaskin.....	8
8.1	Rutin	8
9	Tigersåg.....	8
9.1	Rutin	8
10	XRF	9
10.1	Rutin	9

1 Inledning

Dessa allmänna skydds- och hanteringsinstruktioner avser ofta förekommande moment/risker kopplade till våra uppdrag. Syftet med instruktionerna är att ge vägledning, tydliggöra regler och rutiner för dessa moment/risker.

Att upprätta en objektsspecifik riskanalys inför fältarbeten ska alltid göras och revideras vid förändringar vid ändrade uppdragsförutsättningar. Riskanalysen sparas med fördel i uppdragsmappen. Riskanalysen kan hänvisa till dessa instruktioner för de ofta förekommande momenten.

En särskild riskanalys görs för gravida och ammande medarbetare.

2 Generella rutiner vid fältarbete

Rutinerna är att se som en minsta nivå gällande personlig skyddsutrustning och vidtagna åtgärder. Arbetsplatser som vi arbetar på kan ha andra regler som vi ska anpassa oss till. Begär att få läsa arbetsmiljöplanen om en sådan finns.

2.1 Rutin

- Heltäckande arbetskläder ska användas.
- Skor med trampskydd och stålhätta ska användas.
- Hörselskydd ska användas i bullrande miljöer.
- Skyddsglasögon eller hjälmvisir ska användas när risk för stänk/splitter förekommer.
- Hjälms med knäppt hakrem ska användas när risk för fallande föremål förekommer.
- Skyddshandskar ska användas.

3 Ofta förekommande moment/risker

Tabell 1. Lista med ofta förekommande moment/risker.

Moment	Vidtagen åtgärd	Kommentar
Bilkörning	<ul style="list-style-type: none"> • Koppla ihop telefon med bil • Kontrollera bilens allmänna skick • Följ trafikregler 	

Utrymningsvägar	<ul style="list-style-type: none"> • Kontrollera utrymningsvägar • Bestäm en återsamlingsplats 	
Hälssofarliga material eller ämnen	<ul style="list-style-type: none"> • Använd personligt andningsskydd med minst P3-filter • Använd nitrilhandskar • Använd arbetskläder • Gräv ej med händerna • Se vidare i kapitel 6 och 7 	
Stänk/splitter	<ul style="list-style-type: none"> • Använd skyddsglasögon eller hjälm med visir 	
Stänk av föroreningar i vätskeform	<ul style="list-style-type: none"> • Använd skyddsglasögon eller hjälm med visir • Använd helmask • Använd regnkläder 	
Buller	<ul style="list-style-type: none"> • Använd hörselskydd 	
Ensamarbete	<ul style="list-style-type: none"> • Nyttja hemkomstkroll 	Ensamarbete ska alltid beaktas i den objektsspecifika riskanalysen
El-risker	<ul style="list-style-type: none"> • Utgå från att elektrisk utrustning är spänningssatt • Undvik provtagning i elledningars närhet 	
Ergonomiska risker (tung lyft). Repetitivt arbete.	<ul style="list-style-type: none"> • Nyttja arbetsrotation • Byt om möjligt verktyg • Nyttja hjälpmedel som vagn 	
Klimat/väder, köld	<ul style="list-style-type: none"> • Bär kläder efter väder • Nyttja batteriuppvärmda kläder 	
Klimat/väder, värme	<ul style="list-style-type: none"> • Drick mycket • Bär solskyddskräm • Bär huvudbonad 	
Tredje man	<ul style="list-style-type: none"> • Hänvisa till UL vid besvärande frågor/beteende • Backa undan, ta aldrig en diskussion 	
Dammbildning	<ul style="list-style-type: none"> • Använd personligt andningsskydd med minst P3-filter • Använd dammsugare, se vidare i kapitel 5 • Vattenbegjutning 	
Förstahjälpen	<ul style="list-style-type: none"> • Säkerställ att första hjälpen kit finns i fältbil • Kontrollera var första hjälpenutrustning finns på objektet 	
Verktyg/arbetsutrustning	<ul style="list-style-type: none"> • Se vidare i kapitel 8, 9 och 10 	
Vatten- och elledningar i mark eller luftledningar	<ul style="list-style-type: none"> • Nyttja Ledningskollen 	

	<ul style="list-style-type: none"> • Håll behörigt avstånd till borrarbandvagn eller grävmaskin • Begär in UKs riskanalys 	
Terräng, Fall/vatten/ras	<ul style="list-style-type: none"> • Vistas ej nära öppna schakt • Använd flytväst • Gå aldrig ner i ett schakt djupare än 0,5 m • Ha god uppsikt vid förflyttning till fots • Använd broddar vid halt underlag 	
Arbetsfordon	<ul style="list-style-type: none"> • Håll behörigt avstånd till borrarbandvagn eller grävmaskin 	
Fall från höjd	<ul style="list-style-type: none"> • Se kapitel 4 	
Stress	<ul style="list-style-type: none"> • Tidsplanera uppdraget • Ta pauser vid behov • Flagga till UL vid behov av mer tid 	
Trötthet	<ul style="list-style-type: none"> • Meddela UL om du lider av sömnbrist • Överväg övernattning om uppdraget innebär långa resor 	
Hot/våld	<ul style="list-style-type: none"> • Hänvisa till UL vid besvärande frågor/beteende • Backa undan, ta aldrig en diskussion 	

4 Arbete på hög höjd (>2m)

Exempel på vad som kan räknas som arbete på hög höjd:

- Arbete på tak.
- Arbete vid öppna schakt inom- och utomhus.
- Arbete vid naturliga formationer som berg och raviner.

4.1 Rutiner

- Ensamarbete ska undvikas.
- Där risk för fall från hög höjd föreligger ska i första hand kollektiva skyddsanordningar användas. Dessa kan vara fallskyddsräcken, arbetsplattformar, ställningar eller skyddstäckning.
- I sista hand ska personlig fallskyddsutrusning användas. För att få använda denna typ av utrustning krävs utbildning.

4.2 Klättring

Vid klättring (i stolpe, stege, träd eller liknande) med en nivåskillnad på mer än 13 meter och där risk för att falla fritt eller hamnar i en situation där undsättning är försvårad krävs tjänstberhetsintyg.

Tjänstberhetsintyg krävs inte, även om nivåskillnaden är över 13 meter, om det som arbetstagaren klättrar på har:

- Avsatser med kortare mellanrum än 13 meter och
- Dessa är utformade så att arbetstagaren måste avbryta klättringen, och förflytta sig horisontellt, utan att använda ben och armar samtidigt.

5 Asbestdammsugare

Wescon har en dammsugare (DC 2900L) godkänd för asbestfibrer. Dammsugaren ska användas för att minimera dammspridning vid exempelvis provtagning där risk för spridning av asbesthaltigt damm föreligger.

För att få hantera asbest ska man ha genomfört en utbildning. På Wescon består arbetsuppgifterna generellt av provtagning av material i syfte att utreda om materialet innehåller asbest eller inte. Någon utbildning för att få provta material finns inte utan det åligger arbetsgivaren att säkerställa att kunskapsnivån är korrekt. Därför ska alla som riskerar att komma i kontakt med asbestfibrer ha genomfört Wescons interna asbestutbildning.

5.1 Rutiner

- Damm och annat uppsamlat material i dammsugarpåsen ska hanteras som **asbestavfall**.
- Vid byte av dammsugarpåsen bör man vara utomhus och använda andningsskydd, minst halvmask med **P3-filter**.
- Påsen märks upp med varningstejp "Dammet innehåller asbest". Påsen läggs sedan i **fatet för asbestavfall** som finns i schaktet.
- För att minimera skador på påsen och spridning av asbestfibrer ska påsen skyddas i fatet genom att exempelvis placeras i en kartong.

Instruktion för byte av dammsugarpåse:

Pullman Ermator serviceblad			Longopacpåse		
Filterrensning					
					
Skapa ett vakuum mha transportskyddet.	Tryck ner rensventilens spak. Upprepa 5 gånger.	Stäng av maskinen och låt allt damm ramla ner i påsen.	Drag ned påsen.	Sätt två strips med 10 cm mellanrum.	Klipp mellan stripen.
Kontroll före start			Byte av Longopacpåse		
					
Kolla efter eventuell smuts, utanför påse, som fastnat på luckan och ta bort.	Dra ur påsen så den inte fastnar i luckan.	Lytt upp luckan och starta maskin.	Ta upp en longopacpåse och lägg den med påsens inre slut uppåt och det yttre slutet nedåt.	Montera påsen i hållaren och klipp därefter av banden.	Montera åter den kompletta longopacen, spänn fast inre avslut med rem och yttre mha stripes.

6 Farliga ämnen i byggnadsmaterial

Vanligt förekommande ämnen i byggnadsmaterial är asbest, PCB och PAH. Där risk för exponering av farliga ämnen föreligger ska;

6.1 Rutin

- Andningsskydd, minst halvmask med P3-filter, ska användas.
- Vid behov ska P3-filtret kompletteras med gasfilter.
- Fäلتdammsugare DC 2900L ska användas för dammreducering.
- Skyddshandskar, normalt nitrilhandskar, ska används.
- Överblivet material (avfall) placeras i för avfallet anpassad behållare.

7 Farliga ämnen/skadliga föremål i mark

Utöver naturligt material kan det i jordar även förekomma föroreningar och föremål som kan vara farliga och vassa.

I de fall uppdraget kräver ska en platsspecifik riskbedömning upprättas.

7.1 Rutin

- Upprätta en platsspecifik riskbedömning för uppdraget.
- Andningsskydd, minst halvmask med P3-filter, ska användas.
- Vid behov ska P3-filtret kompletteras med gasfilter som anpassas utifrån ämnen.
- Verktyg (spade, sked edyl) ska användas vid insamling av provmaterial.
- Skyddshandskar, normalt nitrilhandskar, ska används.
- Utöver arbetskläder kan engångs skyddsoverall användas.
- Överblivet material (avfall) placeras i för avfallet anpassad behållare.

8 Slagborrmaskin

Wescon har flera slagborrmaskiner. Maskinerna kan antingen borra, hamra eller slagborra beroende av inställning.

Maskinen skapar buller och vibrationer. Risk för stänk/splitter vid användning förekommer. Fett/olja förekommer som smörjning i chucken/mejseln/borren.

8.1 Rutin

- Hörselskydd ska användas.
- Skyddsglasögon eller hjälmvisir ska användas.
- Andningsskydd, minst halvmask med P3-filter, ska användas.
- Skyddshandskar, normalt nitrilhandskar, ska användas.
- För att minimera vibrationsexponering bör maskinen inte användas frekvent under en hel arbetsdag.
- Mejseln/borren fäster i maskinen via en "bajonettkoppling".

9 Tigersåg

Wescon har en tigersåg vilket är en elektrisk såg med ett oscillerande sågblad.

Maskinen skapar buller och vibrationer. Risk för stänk/splitter vid användning förekommer. Risk för skärskada förekommer.

9.1 Rutin

- Hörselskydd ska användas.
- Skyddsglasögon eller hjälmvisir ska användas.
- Andningsskydd, minst halvmask med P3-filter, ska användas.
- Skyddshandskar, normalt nitrilhandskar, ska användas.
- För att minimera vibrationsexponering bör maskinen inte användas frekvent under en hel arbetsdag.
- Sågbladet fäster i maskinen via en "bajonettkoppling".

10 XRF

Rikta aldrig instrumentets mynning mot dig själv eller annan person.

Använd inte instrumentet om du är gravid.

10.1 Rutin

- Använd instrumentet med tillhörande "låda" om möjligt.
- Använd inte instrumentet riktat "ut i tomma luften".
- Håll aldrig provmaterial som du ska testa med fingrarna.
- Vid händelse av att nedan symboler visas, följ instruktionerna.

Safety Symbols

The following safety symbols might appear on the instrument and in the instruction manual:

General warning symbol

This symbol is used to alert the user to potential hazards. All safety messages that follow this symbol shall be obeyed to avoid possible harm or material damage.

Radiation warning symbol

This symbol is used to alert the user to the presence of potentially harmful ionizing radiation generated within the XRF or XRD analyzer. All safety messages that follow this symbol shall be obeyed to avoid possible harm.

Shock hazard caution symbol

This symbol is used to alert the user to potential electric shock hazards. All safety messages that follow this symbol shall be obeyed to avoid possible harm.

WESCON MILJÖKONSULT AB